

Misjoniteated

Nr. 2/3

Tallinnas, 1933

12. aastakäik

Unioni eestseisja vahetusel.

Armsjad õed-wennad Issandas!

Jumala rahu südamlisemaks termituseks!

Dotamatult ja vastumeelselt olete teie pidanud andma oma väga armsaks jaanud eestseisja, wenna L. L. Babienco ja tema perekonna, naabermaale Poolale. Teie kaotus on Poola wõit.

Müüd lõikawad üksteist meie teed. Kulub jüsti aega kuni hakkame üksteist tundma ja mõistma. Teame, et töö, milles oleme, ei ole meie waid Issanda oma, ja Jumala Waim parandab meie puudused ja nõrkused ja teie tõsised palwed kolme inglil kuulutuse edu pärast Balti unionis on suureks õnnistuseks ja kasuks.

Mu wäike tutvus adventtööga Balti rajariikides on mind wõennud, et siin on palju ustawaid ja armsaid Jumala lapsi, kellel on tõe tunnistus. Teie armastuse, julguse ja tuliduse waim kogudustes ja ewangeeliumitöölises on olnud meile dimisjonis hästi teada ja me usume, et teesama waim ka edaspidi teie tööd elustab.

Ma tulen oma perekonnaga häameelega teie juure Riiga, kus hakkame elutama. Me ei tule teie juure, et saada kerget tööd, ka mitte paremat tööd, sest kumbagi ei ole võimalik. Me tuleme seepärast, et armas Jumal on nõnda määranud ja me tahame jääll olla, kus Issandal on töö meie jaoks. Me tuleme teie juure t ö ö t a m a ja tahame teiega kaasa töötada niikaua kui Issand tahab. See ongi meie olemise eesmärk maailmas ja koguduses.

Armsjad õed-wennad, me elame ajal, millal meie waated on muutunud. Väinud aasta on paljudel aladel wägewad ilmutused kaasa toonud. Ujalik häda maailmas kasvab alataja, isegi suurtes, rikkastes maades, kus inimesed on uskunud enese kindlustatud olewat. Rahwad wõitlewad waikusel üksteise wastu rahanduslike ülewõidu pärast. Maailm jaguneb kahte suure leeri, kes warsti wiimses rahwastewõitluses wastamisi lähewad. Ka nimepidine kristlus on oma kaotuse ja lagunemisega nii häda-

ohus, et ei aita ükski inimlik nõu ega abi. Wäike usklikte hulgate kasvab ifka tugewamaks, olles tahaplaanile surutud. Tagatijamise wõimud tulewad esile järjeit suurema toorusega, et Kristuse nime maailmast kaotada, ja seda niisuguste koondeste abil, mida wiieteistkümnne aasta eest ei saadud weel võimalikuks pidada.

Meil tuleb mõelda üteldule: „Sest Jumal ei ole meile mitte annud arguse waimu, waid wäe ja armastuse ja mõistliku meele waimu.“ (2. Tim. 1, 7.) Reid sõnu kirjutas elatanud apostel Paulus teiskordsel wangisolemise ajal Roomas, kui ta oli kõigist sõbrust eemal ja tema südames oli mure Timoteuse pärast, kes tol ajal Ewesuses ja selle ümbruses töötas, kus tõe waenlane usklikte seas oli küllwanud lahkmeele ja nooremate Jumala teenrite südamed araks teinud. Wangistatud apostlil ei olnud kerge kirjutada julgustawaid sõnu niisugusel ajal, kus ristiusul tuli wäliselt igal pool kannatada. Ka omegi awaldawad nad kaljukindlat usaldust Jumalale, kõigewägewamale, ja Paulus juwitab Timoteusele usaldada Jumala hoolitsusele. Jumal oli annud oma teenritele wäe-waimu, mitte arguse-waimu.

Kui suur paganateapostel Ewesuse kirjas pöörab kõigi ristirahwaste poole, siis ei tea ta paremat lõpumanitsust, kui see: „Mis muud, mu wennad, kui saage wägewaks Issanda sees ja tema kange wäe sees.“ Ust ewangeeliumi lõppwõiduse kujutatakse siin ainukese päästeabinõuna.

Jumal ei ole meile annud arguse waimu, waid wäe waimu, Piha Waimu wäge. Me wõime seepärast prohwetiga ühineda ja öelda: „Mina olen täis rammu Jehoowa waimust ja täis wäge.“ Miika 3,8.

Wõiks Piha Waimu wägi olla meie koostöös Balti unionis paljude hingede päästmiseks ja meie iseenda õnnistuseks ja saatjaks kõigel teel.

Teie wend Issanda teenistuses:

S. L. Rudy.

Suurnädal 18.—25. märtsini.

Dodafe Sumalalt juuri asju.

Kuulja jutlustaja ja misjonär W. Carey juhtlause oli: „Dodafe Sumalalt juuri asju; wõtte ette Sumala jaoks juuri asju.“ Neg, kui ta need sõnad esmakordselt väljendas, ei olnud tema plaanidele ja püüetele kuigi lootustäratav. Ta siidames põles igatsus ewangeeliumit wiia paganatele ja täita Kristuse käsk: „Minge kõige maailma ja kuulutage armuõpetust kõige loomale.“ Tema kaasaegsetest mitmed ei mõistnud tema waimustust ja plaane. Nad püüdsid isegi jeda tuld, mis ifka heledamalt põlema löi, tema rinnus kustutada. Carey kindel eesmärk ja kõikumata usk olid tugewamad, kui kõik takistused. Ta wõitis nad. Tema, kui Issanda kartmata ja alandliku sulase elulugu seisab paljudele waimustawaks ja ülesõhutatavaks eeskujuks. Ta teostas oma elus ülesseatud juhtlause: „Sumalalt oodata juuri asju; ette wõtta Sumala jaoks juuri asju.“

Uju jõul tegi ta hoolega ajalikku tööd ja walmistas ennast ette samal ajal waimulikule tööpõlule, et tuhandeid Kristuses rikkaks teha. Ujus Sumalasse tegi ta kirjanduse ja kõnede kaudu selgitawat ja mõjuwat tööd misjoni heaks.

Kui ühel koosolekul 1793. aastal peale paganate häda kirjeldamist tehti üleskutse: „Indias on fullakaewandus, mis näib oma jügawuse poolest ulatuvat maa siidamesse. Kes julgeb jeda päewawalgele tooma minna?“, siis oli noor Carey jee, kes üles tõustes andis oma jurematu wastuse: „Ma tahan minna alla.“ Ja ta läks sinna maale, kus iga tund 800 inimest langewad ilma lootujeta hauda. Kohusetunne oli nii tugew, et ta kirjutas tagasi oma perekonnale — naisele ja lastele —, kui need alguses olid weel kodumaale jäänud: „Kui mul oleks terve maailm, siis annaksin jelle kõik ära, et teid oma juure jaada, ent kohusetunne on juurem teisest kaalulustest. Ma ei jaoks tagasi pöörata, ilma et tunnehin jüüd omal hingel.“ Usk aitas teda ära kanda naise jurema ja ennasohwerdawalalt töötada Indias 41 aastat. Ta julges Issandalt juuri asju oodata ja ka juuri asju ette wõtta. Nii wõis ta piibli tõlkida Bengali keelde, waeleid aidata kirjandust trükkida, misjoniasutusi luua ja palju hingi Kristuse juure juhutada. Oma wanadel päewadel wõis ta tunda, nagu Deesuksi, et ta töö oli tehtud ja ta wõis minna puhkama oma Issanda rahusse. Ta wiimane joow leidis jurnawoodil väljendust ihe tema sõpra wastu: „Sa räägid ifka dr. Careyft. Kui ma olen lahkunud, ära räägi midagi dr. Careyft — räägi dr. Carey Ennistegijast.“

Dr Carey misjonitöö lanutamise mõte on leidnud täielikku pooldamist ja katwafindlat teostamist adventliikumises, mille läbi Sumala tahtmine on, wiia hoiatuskuulutust kõigele maailmale.

Suurt on juba korda jaadetud, kuid weel auhjemad asjad on ees oodata. Suured töotused on antud ewangeeliumi töö lõpetamise kohta. See peab jündima juure wäega ja Sumala au ilmutamisega. Missugune wõiks küll adventtöö edu olla, kui me neid töotusi uskjime ja wastu wõtaksime! Näilijelt tõmbub raskuste ring ennast ifka loomale meie töö iimber. Niihästi kodumaal kui paganomaades kannatab töö wahendite puuduse all. Kuid inimeste wõimetuse aeg on Sumala wõimaluste aeg. Üht peame meeles pidama, kui Sumala muutmata tõsi asja: Sumal wõib ainult tahtlikku, ustawat, kohusetruud rahwast õnnistada. Kui tema lapsed, nagu Carey, Sumalalt juurt ootawad ja tema jaoks juurt ette wõtawad, siis jünnib ka wõimsaid asju. Nüüd, maailma nõutu ja jõutu seisukorra ajajärgul, on meil tarwis käia jelle põhimõtte järel.

Jäänud aastal olid küll raskused juured, aga me wõisime Sumalat tänada, kui nägime, kuidas ta meid aitas. Wäheje tööliste arwule ja nõrgalt jissetulnud wahendite peale waatamata oli puhas liikmete juurekasw Gestis 174 hinge, juurem, kui ühelgil wiimajel 5. aastal. Kui meil oleks olnud enam usku ja kohusetunnet, siis oleksid tagajärjed wõinud olla palju juuremad.

Me lähene juurele kirjandusnädalale. Jäänud aastal tegime paremini, kui eelmisel aastal. Miks ei wõiks tänawu aastal weelgi paremini minna? Kõik oleneb ära meie tahtlikkusest ja usust Sumalasse. Suurenädala jissetulek läheb meie töö laendamiseks koolide, kirjandusladude ja haiglate näol. Ka Gestil on lootust, kui Sumal tahab, midagi töö toetuseks jaada. Meie algkoolis käiwate laste seisukord on raske ja wanemad tunnewad nende pärast siidamewalu. Meie, kui Wiidu juhatusse sammud on jäänud jenini laste wabastamiseks hing-päewal tagajärjetuks. Nüüd plaanitjeme jelle kallal, et asutada Gestisse oma kool. Selleks on juba wõimaluste ja tingimuste uurimine käimas. Ka jelleks otstarweks on loota raha jaada juure kirjanduse nädala jissetulekust. Meie, kui wäike rahwas, peame ije enese eest hoolitjema. Kuid teadmine, et meil wägew Jä on, lohutab meid. Kallid õed-wennad, olgem truuid Issandale kõiges puhtas elus, jumalakartuses ja oma kohuste täitmises. Dodafem Sumalalt juuri asju ja wõtkem ette tema jaoks juuri asju.

E. Mey.

Wähe tööd, palju palga.

Töö on inimesele antud tema oma kasuks. Töö joodustab elu, edu terwist ja rõõmu. Kuidas keegi töötab, jellest oleneb ära tema hea käekäik. Siiski waatawad mõned tööle kui jundmusele ja koormale ning töötawad ainult palga pärast. Niijugustele

inimestele muidugi ei ole tähtis töö, vaid palk, nad tahavad vähe tööd aga saada palju palka.

Rõige aulisem ja tähtsam töö siin maailmas on jumalariigi töö; seal me ei tööta üksnes tasu pärast, vaid armastus on peatõukejõud. Siiski tuleb ka jumalariigi töös ette, et mõnedel on võimalus teha ainult vähe tööd ja saada siiski suure palga. Matteuse ewangeeliumi 20. peat. 1.—16. salmini lugedes leiame, et Jeesus sõrdeleb taewariiki inimesega, kes läheb välja oma wiinamäele töötajaid palkama mitmesugustel tundidel. Ajal, mil Jeesus rääkis selle tähendamiseks, olid Palestiinas päewa ärajaotamiseks tarwitusel tunnid. Üks päew jagunes 12 tunniks. Need algasid päikese tõusmisega ja lõppesid selle loojenemisega. Seletatakse, et aastaegade waheldumisel, kui päewad muutusid pikemaks või lühemaks, jäi tundide arv ikka endiseks, kuna siis muidugi muutus sellele wastawalt ka tundide pikkus. Sgatahes ei tule hommikumaal niisuurrt wahet kõige pikema ja lühema päewa wahel kui meil siin.

Esimene tund algas päikese tõusuga, meie aja järele on see umbes kell 6 hommikul. 3. tund on umbes kell 9, 6. tund kell 12, 9. tund kell 3 p. l. ja 11. tund on umbes kella 5 ajal p. l. Esimesest ja teisest salmist paistab, et wiinamäemes palkas töölisi ka esimesel tunnil, see oli hommikul üksna wara, päikese tõustes, kella 6 ajal. Need töölised läksid tema wiinamäele ja töötasid, kandes terve päewa koormat ja palawust. Peale selle läks peremees välja weel mitmel teisel tunnil ja saatis töölisi oma wiinamäele. Wiimaks läks ta weel üks tund enne päikese loojenemist välja ja leidis inimesi töötama seiswat, keda ta saatis ka oma wiinamäele. Tunni aja pärast lõppes töö; töölised tulid wiinamäelt ära ja neile maksti palk.

Armsad kaastöölised, see wiinamäemes ei ole keegi muu kui meie Snnistegija. Maailm on Tema suur wiinamägi ja meie Tema töölised. Missugusel tunnil on Ta aga meid kutsunud? Kus seisab praegu selle maailma ajaloo päike? Ohe loodeni mis eel, nõnda on Ta meid kutsunud 11. tunnil. Aga nendelt töolistelt, keda peremees saatis välja 11. tunnil, ootas ta kindlasti, et nad pidid terve selle ühe tunni jooksul usinasti töötama, just mida lühem nende aeg, seda usinamini. Ta poleks tõesti leppinud sellega, kui nad oleksid ainult pool või weerand sellest ajast töötanud. Snnistegija on meid kutsunud 11. tunnil, aga Ta tahab, et me seda aega täiesti ära kasutame ja weel niikaua töötame, kui päike on weeremata, siis saame sama suure palga kui need, kes on kannud terve päewa koormat ja palawust. See meie Issanda heldus ja headus, et Ta tahab anda meile väheste töö eest suure tasu, peaks meid tõesti elustama ja üles õhutama ustawamale tööle.

Töötamiseks Issanda wiinamäel annab meile jälle hea võimaluse selleaastane suurnädal, mis algab 18. märtsil. Wiinamisele tuleb nüüd hea terwisleht, millest inimesed on kõige enam huvitatud ja mida ka kergem müüa kui mõnda teist lehte. Gesmärk on ka sama juur kui möödunud aastal: igal liikmel tuleb kirjandust müüa 3 krooni wärtuses täies hinnas, s. o. 15 lehte. Kui aga keegi oma oja annetab puhtas rahas, siis tuleks tal 150 senti, aga kõige soowitamam on kirjanduse lewitamine. Lehe kõrwale saab ka mõne odawama raamatu, mis meil laos juba olemas. Sellest teatame hiljem.

Sellel aastal tahame suurnädalaga läbi wiia paremat korraldust ja piirkondade jaotust. Meil on nüüd piirkonna kaardid. Sga kogudus saab nii palju kaarte, kui tal on liikmeid. Kaardile tuleb märkida piirkond, mis on ühel inimesel paras läbi töötada, linnas näiteks üks suur ehk kaks või kolm wäiksemat tänawat. Samuti palume teha ka maal igal kogudusel ja grupil, olgu ta ka nii väike kui tahes. Maal tuleb jaotada kõik ümbruskond küilade wiisi piirkondadesse, kuna ühele kaardile võib märkida üks suur küla ehk mitu wäiksemat. Seda tuleb aga panna tähele, et ühtki küla ega ajutust ei jäeta välja waid nii kauges ulatuses, kui koguduse liikmed suudawad minna, tuleb jaotada kõik piirkondadesse. Kuigi neid piirkondi ei saa läbi käia ühel aastal, on siiski niisugune korralik jaotus tarwilik, sest siis wõiwad nad jääda teiseks aastaks. Sga liige saab nüüd niisuguse kaardi ja temalt oodatakse, et ta oma piirkonna töötab läbi. Kui ta selle on läbi töötanud, siis tuleb tal märkida kaardi teisele küljele kuupäew, oma nimi ja kui palju lehti lewitatud. Siis on järgmisel aastal selgesti näha, milline piirkond on käidud või käimata, kes seal on töötanud ja kui palju lehti lewitatud. See korraldus aitab hoiduda ka sellest, et ühel ei tule käia teise jälgedes ja nõnda tagajärjeta töötada. Korralduseta töötamise juures on see harilik nähtus, et ühes kohas käiakse mitu korda ja küüdatakse inimesed ära, kuna teine koht seisab aastate wiisi töötamata ja inimesed pole midagi kuulnud tõest ega hoiatusest — nõnda ei tehta jumalariigi tööd, sest Jumal on korra Jumal. Sma piirkonna kaardita võib käia ainult oma wana tuttawate ja sugulaste juures, neid võib külastada ka teise piirkonnas. Aga kuskil järjekindlalt töötada võib ainult see, kellel on piirkonna kaart. Üks liige võib saada ka mitu piirkonda ja need läbi töötada. Liige ei tohi määrida ega ära kaotada piirkonna kaarti, waid peale töö lõpu peab andma selle tagasi misjoniühingule.

Palume nüüd misjoniühingu juhatajaid ja koguduse wanemaid seda korraldust läbi wiia. Keegi ei peaks selle vastu sõdima. Kes korra vastu sõ-

dib, see ei ole Jumalast, waid waenlastest ja takistab jumalariigi tööd.

Iga liige peaks wõtma osa juurnädala tööst: Jumal tahab tarwitada just igaiht. Kui me kõik wõtame osa, siis oleme isiklikult oma kohustuse täitnud ja kui üks rahwas teinud ühel meel sellega seda juurt tööd, mis Jumal ise on meile usaldanud. Ei ole ju kuigi raske Jumala abiga ära anda 15 head terwislehte. Rõõkustänu-töös teeme kolmforda rohket ja oleme siiski rõõmsad ning saawutame oma eesmärgi. Seepärast peaks ka igaiht omale wõtma piirkonna.

Arustad õed-wennad, Jumal on meid kutsunud oma wiinamäele libeteistkümnendal tunnil, kas tahame seda aega ära kasutada ja usinasti töötada? Nõnda tehes saame wäikeste töö eest suure palga.

Taewas punab lääneserwal — päike on juba loojenemas, warjud on pikad ja õhk wõlu, wäsitaw päewatöö on pea möödunud, palgamaksimine ja puhkus seisawad ees. Kes tahab minna wiinamäelt kodu kui ustaw tööline?

G. L. Sisemisjoni Osakonna juhatus.

Tiitlastefooli tähtsus Nigeerias.

Tähele pannes tõsiasja, mis raskena lasub meie Nigeeria eurooplastest ja pärismaalastest tööliste siidamisel, tahan teile kirjutada. See on tiitlastefooli asutamise küsimus.

Kuni siitkaadid pole peaaegu midagi tehtud meie Nigeeria tiitlaste heaks. Meil on küllalt raskest olnud sellega, et teha midagi meie poiste aitamiseks ja neid kaswatada, aga nüüd on otse kiskendaw vajadus teha midagi ka tiitlaste kasuks. Ühes meie koguduse koolis saamad noored tüdrukud osa algharidust, kuid kui nad juba pisut edasi jõuawad, siis ei saa me neile seal enam midagi pakkuda; nad pööravad tagasi oma külla elusse ja see vähene mis õpitud, kaob peagi. Mõned neist abielluwad paganmeestega ja lähewad nõnda kogudusel kaduma.

Sinna juurde tuleb veel hädasoht, et tiitlastefooli puudusel jattuwad suurde raskustesse ka meie noored mehed — raske on neil leida kristlikku naist, ehk kui nad leiawad mõne kristlastest tiitlaste, siis on see enamasti õpetamata, ja niisugused naised on ka mehele takistuseks ja wiiwad teda jälle alla poole.

Paljud meie praegustest õpetajatest on abielus õpetamata ehk paganlike naisedega. Tagajärjed on tihti olnud tõsiselt pahad. Kui meie noored mehed lõpetawad kooli ja lähewad wälja tööpõllule, siis wajawad nad häid, intelligentseid kristlike

naiisi, kes neid wõiwad aidata nende kodudes ja töös. Meil on küllalt tegemist wälise paganliku mõjuga ja alandawate kommetega, ilma et see peaks olema nende oma kodu. Paljude meie parimate õpetajate kodud on mürgitatud kõlbmata naise mõjust. Milline suur paremus oleks küll see, kui wõiksimme saada puhtaid, hästi kaswatatud kristlike tiitlaste oma noortele töölistele. Mitte ainult nende kodu mõju poleks siis hea, waid nad annaksid head eeskujuga ka meie koguduse õdedele ja imbruskonna naisedele. Juba on meie ridades mitmed niisugused head naised, kelle elu ja tööd me kõrgelt hindame.

Iga niikaua, kui meil ei ole tiitlaste jaoks kaswatuskooli, peawad meie noored mehed abielluma õpetamata paganlike naisedega. Kui kaua peab weel ootama, kuni wõime awada niisuguse kooli?

Me siidamed walutawad mõeldes, et niisugune asjade seisukord peab kestma edasi. Meil on palju tublisi intelligentseid tiitlaste, kes saaksid tõelikeks awitawateks naisedeks ja õpetajannadeks wäheste aastate jookkul, kui meil oleks ainult kool, kus wõiksimme wõimaldada neile kaswatusel kristliku mõju ringkonnas. Nii kuidas poistega, nõnda ka tiitlastega: on tarwis, et aitamise mõttes saame neid lahutada nende kodust paganlikust mõjust.

Tahan tuua mõned näited, et wõiksimme selgemini aru saada, milline tõsine vajadus on niisuguse kooli asutamiseks kohe järgmisel võimalusel. Näiteks üks noor mees, kes möödunud aastal lõpetas meie kooli, pidi mõned kuud tagasi abielluma ühe paganliku tiitlastega. Kui nüüd aeg tuli, et noormeest pidi neiu wõtma ja oma kodu wiima, siis leidis ta, et wiimane oli maha saamas. Mis pidi ta nüüd tegema? Widi ta oma sõna tagasi wõtma ja teda maha jätma? Nõnda tehes poleks ta kaua aega ühtki teist leidnud, ja kui ta oleks leidnud, siis ei oleks wiimane ka ses asjas parem olnud. Temal ei jäänud muud teed üle kui eelnimetatud tüdrukuga abielluda. See ei ole kaugele haruldane juhtumine. Niisugused asjad siinuwad järjekindlalt. Nõnda näete, miks tunneme tungiwat vajadust tiitlaste kooliks.

Ala piirkonnas, Ibo maakonnas, paganad nuumawad oma pruute. Enne abiellumist jõudetakse neid wiis ehk kuus kuud tigeude ja teiste peentoitadega. Selle aja jookkul nad ei tööta, waid saadawad oma aega mööda aina süües, magades ja oma sõpradega rääkides. Niisuguse perioodi puhul nende tulewased mehed ei külasta neid, ainult wõõrad wõiwad minna neid vaatama ja neile andeid wiia. Kui keegi selle kombe kohta midagi ütleb, siis peetakse seda üldiselt wäga alandawaks.

Kuidas wõiwad noored adventõpetajad wõtta niisuguseid naisi? Olen rõõmus, et meie liikmed

fiin on niisuguse paganliku kumbe vastu. Aga oluford ses asjas ei ole siiski nagu ta peaks olema. Peaaegu võimata on noortel meestel saada naist, kes oleksid neid. Vanemad ja rikkamad mehed võtavad harilikult noori tütarlapsi, sest ainuke kindel tee, kuidas mees võib saada omale neitsi naiseks, on see, kui ta võtab wittmase kodust ära juba kümne aastajena ja kaswatab teda nii kaua, kui on juba wana küllalt, et võib saada temale naiseks. Te näete, et niisugune tegewuswiis ei ole kohane ega rahuldaw, ja siiski meie töölijed Nõo maakonnas peawad nõnda tegema. Nii meie paremad õpetajad peawad elama üksinda wäikeste tüdrukutega. Nad ei taha seda teha, aga et saada naist, kes ei ole alawäärtustatud ja rikunud, leiawad nad selle tarwiliku olewat. Meed noored töölijed palusid meid tungiwalt meie sealsel wiimasel koosolekul, et katsuksime teha midagi selle tütarlastekooli asjus, kus nende naised võiksid saada hariduse ja kaswatusje. Me töötasime neile, et teeme oma kõige paremat. Nõnda kanname selle suure wajakuse niisid teie ette ja loodame, et meie õed-wennad kodumaal on wõimelised meid aitama kõhe lähemal ajal. See nõuab wast ohwimeelsust, aga meil tuleb waadata wajakusele otse vastu ja teha mis suudame.

W. Clements.

Kas see hüüe ei tungi otse meie südamesse? Kas ta ei ärata teis tundmust, et tahaksite midagi teha? Võimalus selle paha seisukorra muutmiseks esineb meile selleaastases juurnädala-töös. Willine rõõm on küll töötada hingede heaks kodumaal ja väljas-pool!

C. B. H.

Meie oma kirjandus.

Wõime Jumalale tänulikud olla, et meil on oma kirjandus. Kirjandus, mis piibllilise tõe sisaldab ja tõe inimesele selgesti kätte annab. Wäga rikkalik on meie kirjandus inglise ja saksa keeles. Ka eesti keeles on nii mõndagi ilmunud. Võib öelda, et terve meie kuulutus on trükitult awaldatud. Kas see ei ole wõit?

Wida pakub meie kirjandus? „Suure wõitluse“ kaudu on meil teada kogu Jumala rahwa wõitluste ajalugu algusest kuni wiimiste sündmusteni. „Sõna õigel ajal“ teeb meie kuulutuse päewaselgeks. „Suurte sündmuste warjudes“ heidab pilgu müüdisaja sündmusile, et waadata ja käega katsuda, misuguses ajas meie elame. „Maailma tulewik“ ja „Tulewane sõda“ näitawad selgesti, mis on tulnud ja saab tulema. „Teelahkmed“ selgitab meie aja meeletut „teaduslist“ arwamust. „Terwis ja piff iga“ on meie põhimõtteline terwishoiu käsiraamat. Lastele on hää waimulik lugemisraamat „Widewiku wõisted“. Raumis ja hingekosutaw raamat on „Loo-

duse eeskuju ja elu“ (Tähendamisõnad). Nuline raamat on „Tunnistused kogudusele“, prohwetiku-lutuse waimu läbi antud manitsused Jumala meele-päraliseks eluks. Sääts abiks piibliuurimisel on „Piibllilugemised praeguse aja tõe üle“ ja iga hingamispäewa pidaja uskliku parim raamat on „Piibli hingamispäew ja suusõna-õpetuse pühapäew“. See on hingamispäewafüsimuses juurepäraline käsiraamat. Kui me seda läbi ei uuri, kuidas wõime omaeneje elutee selgeks teha ja ka teistole tunnistust anda oma lootustest! (1. Petr. 3, 15.) Pääle nende on kümmefond traktati ja piiblliteem-kaardid, mis on ka otse walguse kiired, kui tahetakse uurida, enda südamele ja lewitades, kaasinimeste südamele. Siis on weel igaks päewaks kirjakohta-dega warustatud „Sõmmiku walwe kalender“ ja kodus uurimiseks ning hingamispäewafooliks „Piibli õppetükid“, milles iga nädala jaoks järje-kindlasti üks wäljatöötatud teem. Iga kuu ilmub misjonileht „Meie Teg“ ja koguduseleht „Misjoni-teated“.

Kas ei ole see juurepärase annel! Võppude lõpuks ei tule nende muretsemine ka ei tea kui kalliks. Kui neid omatakse järjekindlasti ilmunise puhul, siis ei panda tähelegi, et on kulu nõudnud. Ka tagant järele saab weel hõlpsasti muretseda kui ajutakse muretsemisele raamat raamatu haawal. Ka ajakirjade muretsemise eest koguduses tuleb igaihel hoolt kanda ja tähele panna, kas kõik numbrid järjekorras omatud.

Kas on sellest kirjandusest kasu? Kasu on siis, kui seda ära kasutatakse. Seepärast küsigem, kas me hindame oma kirjandust? Me ei hinda wast küllalt oma kirjandust ja sellega tehakse effisamm. Palju jääb endale muretsemata ja ka lugemata. Selles hooletuses minnakse kaugemale ja mõeldakse, et meie kirjanduse arakasutamine ei olegi hingeõndjuse-küsimus. Pääasjaks on saanud kuulata, kuulata. Hingeõndjuse pärast on see siiski wäga tähtis, et me loeksime. Lugemine on iseseisew töö, uurimine. Paljude juures puudub iseseisew töö; sellest tuleb pinnapäälsus ja leigus. Kes aga meie kirjandust hindab ja loeb, selles on näha arusaamist meie töö jaoks. Kes küll kuulamise läbi on ümber pöörnud ja edasi ainult kuulab ja kuulab, see enam edaspidi tõe tundmises ei kaswa. Aga jookshul jaadakse tõe-punktidega küll tuttawaks aga mitte omaseks. Tut-tawuse tõttu ei panda edaspidi räägitawat mõtet enam küllalt tähele. Loetule aga tuleb siiski rohkem tähelepanu kinkida ja nii õpitakse järjest juure. Paljud waatawad ka nõnda kirjandusele: see on juba tuttau asi. Loetakse ainult päälkirju, mõni-ford ka artikkelgi läbi ja leitakse: tuntud asi, ei huwita. Artikkel ei ole jääl weel süüdi, waid hooletu lugemine; ja ei ole sellele siiski tähelepanu kinki-nud. Nendele on meie kirjandus otsegu pitsferiga

finni pandud ja nad võivad ainult vastu raskeid sõnu rääkida.

Kelle jaoks on siis see kirjandus? Meie, adventistide jaoks! Me peame seda kirjandust endale muretsema ja ise lugema, me peame seda teistele müüma, kinkima ning laenama ja nõnda lugeda lastma. Meie oleme kutsunud, et oma talendiga kaubelda ja kasu saada.

Kuulustele kaebid, et meie kirjandus teisi ei huvita, ei saa misjoneerida. Ei, jina ise ei ole meie oma kirjandust omaks võtnud. See on ju nii selge. Näiteks, kogudusse tuleb mis number ajakirja. Vahandataks: ma ei saa müüma minna, ja ei võeta ühtegi lehte. Aga jina ise, sinu kasuks oleks ka ikkagi veel see leht? Võta ja loe! Siis oled sa alles õige adventist, kui ju raamaturiivil on meie oma kirjandust ja lugemislaua värsked meie omad ajakirjad. Tuleb ju küllaline, sõber, sugulane; ta lehitseb ja tema filmad peavad nende juures peatama; see on kuulutus temale. Aga kui ju kodus puudub meie kirjandus, siis on see pime...

Seepärast võta kätte ja tee meie oma kirjandusest tõekülvutamise abinõu. Sa ise kasvad tõetundmises ja sa valgustad teisi.

Meie oma kirjandus on meie endi jaoks, endale muretseda ja ise lugeda, teistele anda ja lugeda lasta.

S. Pilt.

Meie laulufooride repertuaar ja selle valik.

II.

Andes laulule ja muusikale tähtsa koha meie evangelisatsiooni töös, peame siiski arvestama ka rahva arusaamisega muusikast. Kuigi on paljud, kes kestmisest kasapinnaist madalantal seisavad, ei peaks see meid kohutama ega meie repertuaari siuliselt külge mõjutama. Meie püham kohus oleks siin kaasa aidata, nende maitset kasvatades.

Vaegusel ajal pakutakse nii palju head muusikat igasuguste foolo, kooride ja instrumentaalmuusika aladelt, et paljud kestmise, kerge muusika vastu huvi ei tunne ega soovi osa võtta nende ettekannetest. Siin, armsad lauljad, koorijuhid, nende abid ja laulude valiku komisjonid, on meil suur ja raske tööpõld ees. Püüame omalt poolt kõik teha, mis meie võimuses; kõige pealt kasvatusega enese juures alates ja siis juba kaasinimeste juure minnes, neile head, väärtuslikku, ülesohitatavat muusikat (laulu) pakkudes, milline saab ette kantud heade lauljate, aga veel paremate kristlaste poolt. Seejuures laul ja muusika saab olema mõjukas ja inimejed saavad seda hea meelega kuulma, kuna see neile head naudingut valmistab, nende vaimule peenendamast mõjub ning nende seesmiselise kõneleb.

Mume nüüd meie kooridele kättejaadavate muusikaliste koorilaulude lühikese ülevaate juure. Kõige pealt peame mainima meie oma laulude kogu „Zions Lieder“. Laule maadeldes leiame, et meie neid, nende kunstilise väärtuse kohaselt, mitmesse liiki võime jaotada. Esimese liiki kuuluvad kõige pealt muusikaliselt väärtust sisaldavad laulud. Laulud, millistel kindel põhjendatud käikude rida, loogiline järjestus ja eluline sisu olemas. Sarnasid laule leiame kahjuks eelmaintitud kogus koguni vähe. Näiteks toon Z. L. laule (neid lihtsalt nr. nr. järele nimetades). Nr. nr. 206, 631, 996, 1001, 1017, 1036, 1046 j. t. Naiskoosile: nr. 648 ja 1031 ning meeskoosile nr. nr. 1030 ja 1044. On veel teisi laule olemas, kus sõnad ja viis enam-vähem korda lähuvad. Nii näiteks nr. nr. 413, 624; 640, 1003, 1022 1047 j. t. Neid laule võiksime kestmiseks nimetada.

Võimalikud laulude loomiseks on võrratult avarad. Juba kahest toonist võib muusikaliselt mõtet sünnitada. Väga arendus annab aga juba komplitseeritumaid tundeelu peegeldusi, sealjuures on nad ka rikkad muljete mitmekesisusest. On siiski olemas terve legioon lihtvõimelisi jobituid, kus on elemendid reastatud tervele instinktile (loomusunnile) vasturääkivalt. Käikude tarvitamine pole millegagi põhjendatud, neil puudub eluline sisu ja side. On just kui kombatud pimedas — mis kätte juhtus, pandi kirja. Pole olnud ei loogikat ega sihiteadust!

Sellest siis ka juur hulk laule, mis siiski oma juure arvu peale vaatamata midagi olulist ei ütle. Mõnedel on sõnad veel enam-vähem kordaminevad, aga meloodia ja harmonisatsioon on lihtlabane, monotoonne — teistel aga on nii sõnad kui meloodia alla igasugust kriitikat.

Selliste laulude hulka kuuluvad laulud nagu järgmised: nr. nr. 119, 254, 355, 689, 787 j. t. Nimetatud kogust on suurim hulk laule eesti keelde tõlgitud. Tõlge on aga enamal jaol puudulik, mis laule veel enam moonab. Sellistõttu kannatab lauseehitus, stiil; sõnade rõhud on halvad — seega terve laul ebalooslikuks saanud. Sarnaste laulude õppimine ja ettekanne nõuab suurt kannatust, eriti muusikaliselt kõrvalt. Seepärast olgu laulude valikjad kes juhtes ettevaatlikud ning püüdku hoiduda kellegi esteetilist tunnet haavamast. Vähegi vaja peent oskust ja meelt väärtusliku repertuaari koostamiseks.

Mainitud laulud on kõik enamasti üldsihulised. Puuduvad täiesti noorsoo, aastaaja, hommi-õh- tu ja laste laulud. Erilist puudust tuntakse just noorsoo ja laste lauludest. Kuna aga noored ja lapsed on meie n.-n. homne kogudus, siis tuleks nende vaimumara eest palju enam hoolt kanda kui see seni on juundinud.

Teisjeks tuleks nimetada jeni 10 andes ilmunud „Waimuliku lauljat“. Nimetatud fogu, mis eesti keeles ilmunud, sisaldab kaunis palju alawäärtusliku materjali, nii et terve fogu kohta waid 20—30 enam-wähem rahuldawaid laule leiame. Parimad seal oleffid nr. nr. 360, 365, 423 ja wähest weel 348, 364, 371, 391 ja 420. Meie laulukooride repertuaaris seisawad aga weel järgmised laulud: nr. nr. 373, 68, 177, 245, 271, 304, 307 ja 352.

Need laulud pole aga kuigi suure wäärtusega, neid wõib ainult nii muuseas ette kanda; kaswatawalt nad igatahes ei mõju. Rahjuks pole nende ridade kirjutajal käepärast 9. ja 10. annet, nii ei saa ta nende kohta midagi põhjalikumat öelda.

Wiimastel aastatel koostab Tallinnas, Kiriku tän. nr. 8 asuw kirikumuusika sekretariaat sega- ja lastekooride noodimihke. Seni on neid kümme ilmunud. Need sisaldawad juba hoopis paremat jeni ilmunud fogudest. Seal figureeriwad tähtsal kohal klassikud, meie oma meeste tööd kui ka nimedega välismaa heliloojad. Peale nimetatud wihkude on weel mitmed üffikud wihud ilmunud, neist aga mujal lähemalt, kus ka nende kirjeldusele ruumi antakse.

Weel ühe asja peale soowin tähelepanu pöörda. Nimelt on tihti nurinat kuulda olnud foorijuhji wõi muu asjatundja wastu, et nad „ilmalikke“ laule walivad. Nende ridade kirjutaja ei tea siiski ühtegi juhust, kus on walitud laul, mis nõnda „ilmalik“ on olnud, et ta ei ole jündinud noorjoo õhtul ette kanda. Küll aga teab ta laule meie J. L., milised on wiisilt lõbusad rahwalaulud. Sõnad on neil lauludel aga säetud waimuliku mõiste kohaselt. Näiteks: nr. nr. 508; 604; 872 ja 963 on kõik jaksja rahwalaulud. Nr. 960 on iiri rahwalaul (Wiimne roos). Nr. 1017 on wäljawõte ooperist „Granaada ööd“ ja nr. 555 endine Saksa hümn j. t. Meil on olemas suur hulk kauneid rahwalaulu, mis on kenamad kui eelnimetatud jaksja omad ja pealegi meie põhjamaa hingele arusaadawamad ja omasemad. Wooldaffin palju enam neid laule kawasie wõtta kui mittemidagi ättelewaid jaksja rahwalaulu wiisikest. On ju meil olemas ilusaid laule nagu: Päew looja läeb; Kus on kurwa kodu; Meil aiaäärne; Miks ja nutad lilleke ja palju teisi, milised jündjad oleffid noorjoo õhtutel ette kanda.

Selisewa muusika teosed on patuses maailmas täiesti puhtad, patatud ning puutumatud ühestki maapealsest kurjusest, — ütles kord wene esteet Brösgalow.

Tartus, jaanuari kuul 1933. W. Johanjon.

Misjonitunni kawa.

4. weebbruaril 1933.

Tagajärjerikas teenimine.

Sissejuhatus. Teesuse jingrid on kutsutud teenimisele. Seda teenistust ei saa korda saata uuesti-

jündinata inimene. Aga ka uuestijündinud inimesel paistab wähest tema teenimine olema tagajärjeta, ta on kalduw hüüdma nagu Jesaja: „Ma näen waewa tihtjalt, ma kulutan ära oma rammu ilma asjata ja kajuta...“ (Jes. 49,4.)

Üks jündmus Peetruse elust näitab meile peawajadusi, mis on tarwilikud teenimise juures.

I Tähelepanu.

„Tähelepanu! Ettewaatust!“ hüüawad meile meie kiirustamise ajajärgul arwutud hoiatusmärgid sõnas ja kujutustes, et meid hoida selle maapealse elu kaotamise eest.

Pärha firi on kui hoiatusmärgilaud, mis meid tahab hoida igawese elu kaotamisest. Tema manitseb meid mitmekordset ja tungiwalt „tähelepanema“. (Kaul 49, 2; Spj. 4, 1; 1. Sam. 15, 22; Mika 1, 2.)

1. Igal ajal ja igas elu olukorras peab Jumala laps olema tähelepanelik, olgu see kas puhkusetundide wõi raske tööaja järele. Peetrus oli töötanud terve öö, siiski pühendas ta oma Snnistegija hüüdele tähelepanu. Luf. 5, 5.

2. Igaüks peab „panema tähele“, kuningas, würstid, prohmetid ja rahwas. (Mohtum. 5, 3; Taan. 8, 17; Jer. 13, 15.)

II Tähelepanuga peab ühinema tahtlikkus.

„... aga sinu sõna peale tahan ma nooda jisse lasta.“ (Luf. 5, 5), ütles Peetrus Snnistegijale. Kõige waimustatum misjonifõne ja auulisemad läbielud ei aita midagi, kui sõna kuuljatest ei saa teigijad. (Jaf. 1, 22.) Mitte ainult kuulnud wõi mittekuuldud sõnade järele, waid ka tegude järele, mis on tehtud wõi tegemata jäetud, mõistetakse otjus. (Nm. 22, 12.) Tahtmine tasandab tee tegudele. Tõsisele tahtmisele wõimaldab Jumal ka läbiwimise.

1. Peetruse tahtel oli tagajärjeks ülirikas kalasaa. (Luf. 5, 6, 7.)

2. See wajas jeltfiliste kaastööd. (Luf. 5, 7.) Mõned tahtlikud töötamad liikmed wõiwad kordalainud „kalasaagi“ järele kõik oma kaasmõitlejad foguduses „nooda“, j. t. töö juurde tuua.

III Maudlikkus on ka nõuetaw tagajärjerikas teenimises. Ka Peetrus pidi selle wooruse saawutama.

1. Maudlik tunneb inimlikku saamatust ja patust olekut. (Luf. 5, 8.)

2. Tema tunneb jumaliku kaitwõimu ja heldust. (1. Peetr. 5, 5.)

Lõpp: Tähelepanelikule, tahtlikule ja alandlikule inimesele on maksew töötus otse kui Peetrusele: „Ära karda!“

Hingamispäevafooli õppe- tükkide jaotus.

9. õppetükk — 4. märtsil 1933

Elu aianst Kristuse läbi.

I Tunnistus meie sees.

1. Üst Kristusesse viib meid ühendusse Jumalaga.
2. Kristust vastu võttes saame igavese elu.
3. Meie võime tunda igavest elu usu läbi Kristuse väesse.

II Meie usaldus saab avalikuks.

1. Me teame, et mis me ilal palume Tema tahtmise järele, seda ka saame.
2. Peaõime paluma eeskjate eest.
3. Kui oleme Jumalast jündinud, siis patt ei saa valitseja meie üle.

III Maailm ja Jumala lapsed.

1. Maailm püüib pattudes — kriitlased teavad oma Jumalast päritolu.
2. Kristuse tundmine on mõistus; Tema sees olemine on igavene elu.
3. Ebajumala teenistust ei pea leitama meie seas.

10. õppetükk — 11. märtsil 1933.

Tões elamine.

I Termitamine.

1. Ühisjed osakonnad tões ühendavad armastuses jüdamed, ja tõe on igavene.
2. Meile, kellel on olnud niifugune läbielu, jagatakse wälja armu, helduse ja rahu mainuannid.

II Rõõmustamise põhjus.

1. Johannes rõõmustas teiste tõeselamise pärast.
2. Tema kufjus üles, armastuses jónakuulelik olema „uue káfusónale“.
3. Kui järgime eeskjatele, siis kaotame tõeit kinnipidamise võimaluse ja igavese tašu.

III Jääda õpetustesse.

1. Et jääda Kristuse õpetustesse, peab olema jónakuulelik.
2. Tõe armastaja ei aita ega julgusta Kristuse õpetuse wastast.
3. Soowida Kristuse wastasele edu, tähendab osa wõtta tema tegudest.

11. õppetükk — 18. märtsil 1933.

Apostli rõõm ja manitsus.

I Apostli rõõm.

1. Johannele jüdamlikum joow oma pojale

Kristuses oli edu ja terwis ihu kui wainu poolest.

2. Tema rõõmu keskpunkt oli Kainse ustatuus tõe.

II Ustatuust soowitatakse.

1. Wastutalelikkus wendadele ja wõõraslele on soowitatu.
2. Ornus (armastus) ja abiwalmisolek kõi-fidele on samuti soowitatu.

III Sea ja paha aruane.

1. Kes soowib olla igalpool esimene, on noomimiswärt.
2. Niifugused isitud on omakasupüüdjad ja isewalitsejad.
3. Jumalale järgimine on Jumalast — kurjuse järele käimine on tundemärk sellest, et me ei tunne Jumalat.
4. „Rahu“ termitus.

12. õppetükk — 25. märtsil 1933.

Kadunute peastmine.

I Maailma äraluastamine.

1. Kristus tuli, et olla maailma lunastaja.
2. Maailma kurjus tegi tarwilikuks Kristuse tulemise, et peasta patuseid.

II Patu äralepitamine.

1. Patt on Jumala káfust üleastumine.
2. Patt häwitatakse Kristuse, meie äralepitaja poolt.
3. Patu lepitamine nõudis Kristuse elu.

III Saawutada puhastamist.

1. Üksnes Kristuse veri wõib puhastada ülekohtust.
2. Pattude illestunnistamine peab käima au-deksandmise ja puhastamise eel.
3. Kristus saab siis meie eestkostjaks.
4. Kõik maailma inimesed, kui nad tahawad, wõiwad päästmist leida Kristuse armastusest toodud lunastamise läbi.

Juhime tähelepanu

jellele, et kaaluwail põhjusil on tehtud „Missjoni-teadete“ üffinumbri hinnaks 10 jnt. ja leht hakkab ilmuma hawwemini, iga kawe kuu järele. Ujume, et jeda mõistetakse ja aidatakse wähenendada puudu-jääki, mis tingitud wähehest wäljaandest. Sarmwemini ilmumine tahaks fiiski igaihele wõimaldada oma koguduselehe omandamise.

Toimetus.

Hind 10 fenti.

Wäljaandja: S. P. Adw. R. Eesti Ligt. Tellimised kui ka rahasaadetsed saata Mary Saks'ale, Merepulestee nr. 14-a, Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub, Merepulestee nr. 14-a, Tallinnas. Abitoimetaja: E. Mägi.